

POSUDEK MAGISTERSKÉ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Univerzita Karlova – Filozofická fakulta – Katedra psychologie

Název práce: Kognitivní fungování a kvalita života u osob se substancemi indukovanou psychózou ve srovnání s osobami se schizofrenií

Jméno studenta: Bc. Veronika Chvostová

Oponent: doc. Mgr. Tomáš Nikolai, Ph.D.

Předkládaná diplomová práce se věnuje srovnání kognitivního výkonu a kvality života u pacientů se substancemi indukovanou psychózou (SIP) ve srovnání s pacienty se schizofrenií (SCH), což je vysoce klinicky relevantní téma. Klinická užitečnost tohoto výzkumu je nesporná, ačkoliv četnost duálních diagnóz v klinické praxi do jisté míry znesnadňuje zobecnění případných závěrů výzkumu. V českém kontextu je tento výzkum ojedinělý, ani zahraničních výzkumů není mnoho, pravděpodobně právě kvůli metodologické obtížnosti definici obou prototypických skupin a četnosti překryvů v klinické praxi.

Cílem práce je srovnat kognitivní výkonnosti mezi klinickými skupinami SIP a SCH a porovnat je s výsledky zdravých kontrol. V další části se pak autorka snaží dát do souvislosti míru kognitivní poruchy a subjektivně vnímanou kvalitu života u patientských skupin. Výsledky výzkumu autorka dále diskutuje a navrhuje další postup a budoucí směry výzkumu, které by zvýšili interpretovatelnost dosažených výsledků. Nejzajímavějším výsledkem se zdá být odlišnost kognitivního výkonu mezi patientskými skupinami, kdy pacienti s SCH mají nižší kognitivní výkon než pacienti se SIP, které se více přibližují výkonu zdravých osob.

Po formální stránce práce je psána srozumitelným a čtivým jazykem, teoretická část je velmi pěkně členěna. Práce netrpí gramatickými chybami, dodržuje citační styl a pečlivě pracuje s formou citací. Jediný významný problém po formální stránce je barevná nejednotnost tabulek a grafů v empirické části, které čtenáře mohou rušit v plynulosti četby a zejména množství nekomentovaných tabulek a obrázků v empirické části, kde mnohde chybí vysvětlení zkratk a poznámkový aparát. I přes zmíněné výtky je však práce po formální stránce na nadstandardní úrovni.

Teoretická část je zpracována velmi kvalitně, velmi oceňuji aktuálnost zvolené literatury a zejména zařazení kapitoly o budoucích diagnostických kritériích schizofrenie. Celkem má teoretická část 61 stran, což je možná více, než bývá zvykem, na druhou stranu, informace nejsou nadbytečné a všechny se vztahují k tématu výzkumu.

V empirické části autorka definuje pět základních cílů výzkumu a výzkumných otázek, které dále operacionalizuje v dílčích hypotézách. Zde bych měl poznamku k formě výzkumné otázky číslo 1, liší se statisticky významně míra kognitivního deficitu mezi osobami se SIP se schizofrenií a zdravými osobami? Domnívám se, že by bylo vhodnější hovořit o kognitivním výkonu, nikoliv o kognitivním deficitu. Kognitivní deficit u patientských skupin lze teprve ve výzkumu prokázat, navíc, zrovna v tomto výzkumu skupina pacientů se SIP pravděpodobně nesplňuje kritéria pro kognitivní deficit. Chápu ovšem, že výzkumné otázky vyplývají z literatury uvedené autorkou v hypotézách. Oceňuji, že autorka rozepsala důkladně, na čem jsou jednotlivé hypotézy založeny. Z pěti výzkumných otázek nakonec autorka svým výzkumem podpořila dvě, plus jednu částečně, výzkum je celkově kvalitně až nadstandardně zpracovaný, ačkoliv pracuje spíše s menším počtem probandů. Na druhé straně, obtížnost dostupnosti kvalitně diagnostikovaných pacientů splňujících inclusion kritéria i vzhledem ke klinické četnosti duálních diagnóz determinuje a do jisté míry omezuje dostupnost výzkumného souboru. Párování dat bylo provedeno statisticky korektně,

TELEFON
224 96 5514

IČO
00216208

DIČ
CZ00216208

E-MAIL
tomas.nikolai@lf1.cuni.cz

pracuje sice s menším vzorkem než odhalila poweranalýza, pro praktickou užitečnost je více relevantní reálná dostupnost pacientů.

Celkově považuji práci za kvalitní a nadstandardně zpracovanou i s vědomím drobných formálních nedostatků a několika poznámek k designu výzkumu. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikaci výborně.

Otázky pro obhajobu oponent ponechává na diskusi při obhajobě.

Hodnocení celkem:

Práci doporučuji k obhajobě

Návrh klasifikace práce: výborně

V Praze 3.9.2023

.....